

Nro. 34.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Betsben Aprilisnek 28-dik napján 1795.
esztendőben.*

B É T S.

Minekutánna a' Cs. K. és Német Birodalombéli
ármádiák, az idei táborozás végett, akként
változtatták volna meg eddig való fekvéseket,
hogy az elsőbb a' *Mayn* vizetől fogva *Báselig*,
az utolsóbb pedig ugyan azon folyó vitzől fogva
az *Sig* és *Wipper* vizek ki terjeszkedtek volna:
a' Rénusi Cs. K. ármádiának eddig volt fő kór-
mányozója *Albert Sax-Tessini* hertzeg a' fő kór-
mányt le tette, és Fels. Urunknak kegyelmes ren-
deléséből, mind a' két egyesült ármádiának ve-
zerlését Gróf *Clerfaytnek* adta által, a' ki ezen
alkalmatossággal hadi Tármenterségből Feldmar-
salságra emeltetett. A' leg közelebb költ Bátsi

diariumban egynéhány Cs. K. regimentbéli vitézek vagynak fel jegyeztetve, a' kik a' múlt esztendőben mutatott hadi virtusaikéit rész szerént arany, rész szerént ezüst érdem pénzel ajándékoztattak meg. A' német regimentbélieket el halgatván, a' Gróf *Sztáray* Magyar gyalog regimentjéből valókat tettik emlitenünk. Arany érdem pénzt nyert *Dudevsky* József Strázsa mester, a' ki a' múlt esztendőben, *Aprilisnek 29-ikén, Moucron* alatt, az Oberster batallionnyának zászlóját az ellenség kezétől meg mentette, *Májusnak 11-ikén* a' *Courtrayi* tsatában, az önként ki váltakkal a' Frantziákat meg futamtotta, *Ambrózy* fő hadnagyot a' fogságból ki mentette; *Májusnak 12-kén* *Engelmünster* mellett az ellenséget hátul vette, 's mind addig tüzelt reájok, míg a' lóvasság oda érkezvén soraikba vágthatott volna. Ennek a' vitéz áll tisztnak már ennekelötte esztendővel, jeles maga viseletiért ezüst érdem pénz adattott. —

Ezüst érdem pénzt nyertek ugyan azon gyalog regimentből: *Rembs Leopold* strázsamester, *Lipovnitzky Ignácz* vice káplár, *Farkas Basil*, *Czúikota János*, *Stefánka János*, *Prosnják János*, *Szlovoda László*, *Hufzár Mihály*, *Fürges Balás*, és *Jokodi József* köz emberek. Az első *Májusnak* 18-ikán, a' *Werviki* hátrálás alkalmatosságával, 60 emberrel az ellenséget a' cserjéből ki üzte, 's mind addig tartóztotta, míg több Cs. K. gyalogság és lovasság érkezvén oda, *Lintzelle* helységét elfoglalták, 200 Frantziát fogságra vittek, 's egynéhány ágyút el nyertek volna. A' második *Fürgefs Balással* együtt Gróf *Thurn* zászlótartót, a' kit hét Frantzia körül vett, és meg is sebesített, meg mentette, kettőt közülök meg ölt, 's egy fa háta mellé vonván magát, mind addig tüzelt a' többire, míg a' nevezett zászlótartót *Fürgefs Balás* 50 lépésre vihette volna. *Farkas Basil*, *Czúikota*, és *Stefánka*, *Májusnak 18-ikán*, *Wervik* és *Lintzelle* közt a' *Bousberg* nevű falura ütöttek, az ellensé-

get onnan ki kergették, több Fr. pattantyúsokat meg öltek, 's agyújakat el-nyerték. *Jokodi József*; a' múlt esztendőben, Aprilisnek 29-ikén, *Moucron* alatt a' Frantziáktól el fogatott *Horváth* zászlótartót meg szabadította, 's azon Frantziát, a' ki ezt a' tisztelet fogságra vezette, meg ölte.

E' mostan folyó hólnapnak 20-ikán egy Cs. K. udvari végzés hozatott, mellyben jelentetik, hogy a' jelenvaló környülállások közt, a' folyamokban lévő pénznek meg bővítettése, és az a' dásnak, 's vevésnek könnyebbítetése végett, hat és tizenkét krajtzáros ezüst pénz nemét tettett Ő Felségének veretetni, a' melly pénz nemének minthogy egyedül az Austriai Fels. Házhoz tartozó tartományokban léfzen folyamattya, tehát minden tartozik azokat el vetni, mind a' kereskedésben, mind az adó-fizetésben, 's mind minden kaszfiáknál. Egyfersmind kegyelmesen ígértetik, hogy az eddig folyamokban lévő pénzeknek meg szaporodások után, ezen újonnan veretett pénz a' Publikumnak kára nélkül, visszafog vétetetni a' Cs. K. pénzverő házakban!

Hadi Környülállások és Kézületek.

Hadi történeteknek, várak ostromlásának, véres tsatáknak, és győzedelmeknek hírével nem kedveskedhetik érdemes Olvasóinak a' Magyar Kurir. Mivel Európának nagy része békességre láttatik hajlani.

Hollandiának jelenvaló állapotja is meg fog változni, és a' békességet szerző fejedelmeknek közben járásokra, a' Batavusoknak haragjok letsendesedni; az *Orániai* ház közikbe visszafog vitetni, a' két egymással ellenkező résznek haragját meg engefteltetni, a' régi constitutió felállitatni; és az egész respublika ismét oda térni visszafog, a' hol volt ennekelötte 20, 25 esztendővel.

A' múlt *Mártiusban Bentheim* mellett történt tsatáról azt írja egy Német Birodalombéli közön-

séges levél, hogy abban, az el hullottakon kívül, hét német tisztt, és 64 köz ember fogattatott el. — A' tisztek többnyire *Hannoveranusok* és *Brunsvigiak* voltak. Azt is befüzelli ez a' levél, hogy abban a' tartományban szép tsendesen viselték magokat a' Frantziák, és már most a' Prussusokkal tett békesség után egészlen ki költöztek abból.

A' *Móseli* és *Sambrei* Frantzia ármádiának nagyobb része *Moguntzia* környékére parantsolatott marsirozni, minckutánna értésére esett volna, a' köz Jóra ügyelő Commissionak, hogy a' Cs. K. és Német Birodalombéli egyesült ármádiák, *Luxenburgnak* ostrom alól való fel szabadítására igyekezzenek. Bátor el nem érhetik is végeket, de még is annyi eleséget gyűjtött a' *Luxenburgi* katona örizet, egynéhányszor való ki tsapásának alkalmatosságával, hogy még egynéhány hónapok is ki álhattya az ostromlást.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Olasz Ország.

Turinban, a' Szárdiniai király lakó városában, minden közönséges játék néző helyek bé zártak, és hanemha békesség léfzen, az egész esztendőben fel nem fognak nyitadni. *Rómában* a' mostan uralkodó Sz. Pápanak ezen egyházi méltóságra lett emeltetésének emlékezetére rendeltett Húsvéti örömök, mesterséges tüzelések, és meg világossítatások, ebben az esztendőben elmaradtak. Ellenben *Florentziában* ismét fel nyitattak a' közönséges játék néző helyek.

Nápolyban még most is sok gyanús személyek fogattnak el. Úgy mondgyák, hogya' *Tuloni* flottának, nem *Korsikának* vízfsza vétetése, hanem a' *Nápolyi* öfzve eskütteknek segítések, és a' lett volna a' tzéll yok, hogy *Orbitellóba*, és *Porto-Érholbe* 6000 emberből álló hadi sereget ki tehesse nek a' szárazra, következésképen egyszériben bé

nyomúlhassanak Olasz Országának szívébe. Miné-
némű indulással viseltessék a' Párisi mértékletes
Convent a' Római udvar eránt, ki tettik e' követ-
kezendő történetből; *Dognáni* Kardinális, a' ki a'
Fr. revolutió előtt Apostoli követ volt Párisban,
onnan lett el menetelekor, minden házi betses
jőszágát és ezüst edényeit egy meg hitt emberének
gondviselése alatt hagyta, de azokat el foglaltat-
ta az előbbi vérfzopó Convent. Mostanában azt
az örvendetes hírt vette a' nevezett Kardinális,
hogy a' Párisi köz Jórá ügyelő Commissió paran-
tsolatot adott légyen portékáinak vizsfa adatá-
sára, és az el tévelyedteknek in natura való ki pó-
toltatására.

A' múlt húsvét első napján önnön maga ol-
vasott Pápa Ő Szentsége misét, mellynek végző-
dése után hármás Apostoli áldást osztott az oda
gyűllött sokságra, melly pompán az Angliai Ki-
rálynak fia *August* is jelen volt.

A' jelenvaló hólnapnak 13-ikán *Majlandban*
is tudva volt a' Prussiai Király és Fr. respublika
közt tökéletességre ment békességes, és barátság-
gos meg egyezés.

Német Birodalom.

Karolina Brunsvigiai hertzeg afszony, a'
Wallisi hertzegnek mátkája szereztesen *London-*
ban jutott, Aprilisnek 2-ik napján. A' Fr. hábo-
rúnak kezdetétől fogva semmin sem szomorodott
meg annyira a' *Londoni* kereskedőknek gyüleke-
zete, mint a' *György* király nevű hajónak Fran-
tziák által lett el vétetéséről adatott jelentésen.
Ezen a' hajón voltak a' Német, Olasz, és Muszka
Országokból hozzájuk küldetett *Rimessak*, az az,
cambiális levelek, mellyeknek el vesztése által
nem igen sok pénzbéli kárt vallottak ugyan, de
felettből meg akadályoztatott a' kereskedésnek
dolga. Az el nyeretett pénznek száma fél mil-

lió font sterlingre, az az ötödfél millió forintra tétetik. Azokat a' hadi tiszteket, és papokat, kiknek ezfendei fizetések 100 font sterlingnél felylyebb nem megyen, ki vette *Pith* minister a' hajporra vetett adó alól.

Hollandia.

A' Hágában fel gyülekezett, és gyüllést tartó nemzeti képviselők semmi a' almatosságot, és ezfokzt el nem múlatnak az ottan el kezdett revolutionnak állandó fundamentomra való építésében. Az ennekelotte kevés idővel ki rendeltett köz Jóra, hadi dolgokra, és szantziára ügyelő Commissiókon kívül, melyekből áll most az előbbi Státus tanács, még tizenegy Commissiót rendeltek ki, úgymint: 1.) Egyet a' felső, középső, és alsó törvényes dolgokra. 2.) Egyet a' kereskedésre, és hajókázásra. 3.) A' tengeri dolgokra. 4.) Az eleségre, és a' Frantzia armádiának táplálására. 5.) A' víz áradások által megkárosított lakosokra. 6.) Az 1787-ik ezfendőben honnyaikból ki költözött patriotáknak vizsza hivatásokra, és fel segítettésekre. 7.) A' bözönészes jövedelmekre. 8.) A' napkeleti Indiai kereskedő társaság dolgaira. 9.) A' nemzeti képviselőknek bé adattatandó leveleknek, és instanzziáknak meg vizsgálásokra. 10.) Az új municipalitásoknak fel állittatásokra, 11.) A' vizeket tartóztató töltesekre ügyelő Commisiókat. — Minden tagja ezen Commissióknak naponként két forint fizetést yészen. Valamiképen a' Párisi Convent: úgy a' Hágai gyüllés is ezen Commissiókra fogja utasítani a' Respublikának dolgait tárgyazó jelentéseket, ezek fogják azokat szorosabban meg vizsgálni, és tudósítani azokról a' nemzeti képviselőknek gyülekezetét. Ebben mindenkor két előülő fog lenni, és minden 15. nap változni, az első előülőnek változásakor az all-előülő fogja ötöt hivatalylyába követni. p. o. mostan *Loney* polgár volt az

all előülő, a' ki *Paulusnak* el bútsúzása után első előülvé lett a' nemzeti gyűlésben.

A' *Geldriai* tartománynak többszöri sürgetésére, egy circuláris levelet küldöttek a' Hágában öszve gyűlt nemzeti biztosok a' respublikának egyesült tartományaihoz, mellyben azt sürgetik, hogy a' revoluzióra, a' hadi seregeknek, és flottának tökéletes ki készítésére szükséges pénzt minél előbb szerezzék öszve, 's küldjék bé. Mihelyt kötelességeket tejéndik, azonnal ök is hozzá fognak a' Hollandiai ármádiának organizátiójához. Addig is pedig kéntelenítettek a' Comissióban lévő hajóknak kórmányozóit ki nevezni, noha még most sem admirált, sem contre-admirált nem választottak. *Winter Fr. Generál*, a' ki ennekelötte a' Hollandiai flottától el köldetett, most ismét hajós kapitányságra emeltetett, 's reá bízott az Admirálsi hajóknak kórmányozása. Továbbá az is meg határozott a' *Hágai* nemzeti gyűlés által, hogy *Pichegrü Fr. Generál* 10 ezer forintból álló ezrtendei fizetéssel a' *Nataviai* ármádiának fő vezérévé tétessen.

A' Hollandiai tartománybéli Státusoknak, az arany és ezüst edényeknek által adattások végett hozott rendelése a' múlt *Mar. 26-ik* napján hirdettetett ki, melly szerént minden Hollandiai lakos köteles egy hónap alatt a' maga hazánál lévő arany és ezüst edényeket által adni, ki vévén az olly arany és ezüst edényeket, a' mellyeknek árrok 300 forinton alól vagyon. A' bé adattatandó arany és ezüst edényekért, *recepisse* fog nékiek adattatni, 's annak idejében ki fizettetni.

Most már a' közönséges adónak repartitójában, az az, ki ösztásában foglalatoskodik a' Hágai finantziára ügyelő Comissió. Ez az újabbik ki ösztás kinekkinék tehetségéhez lesz alkalmaztatva, és azokon kezdődik, a' kiknek 500

forintból álló töke pénzek vagyon, ezek minden száztól egyet fognak fizetni. Mennél több töke pénze vagyon valakinek, annál jobban nevezkedik a' procentuma, úgyhogy, a' ki egy milliommal, 's azon felől bir, minden száztól 13, és $\frac{3}{4}$ rész procentumot fog fizetni. Képzelní lehet mennyire mehet egy olly gazdag tartományban mint Hollandia, a' közönséges adó. Tartsuk meg, hogy a' bé adatandó arany és ezüst edényeknek az arra ki fog ezen adóból fogattatni, úgyhogy, a' ki többet éró aranyt és ezüstöt fog adni, mint sem az adója kívánnya, annak a' felől való summájakézz pénzben fog ki fizetelni. A' ki el tagadja, avagy el rejti arany és ezüst edényeit, ha ki világosodik, négyszerezesen tartozik annak árát le fizetni. A' templomokhoz tartozó edények, a' háznál szükséges ezüst kаланak, kések, villák, tobák tartók, az órákon és házi bútorokon lévő arany és ezüst, végtére a' medailla kabinetumok ki vagnak ezen adó alól vétettetve.

Az 1787-ik esztendei revolutió után fe' állítatott Orániai társaságokat, néhány harmincz adókat, és minden pensiókat el töröltt a' nemzeti gyűllés. A' Holland ai *Flandriának* lakosai azon esedeztek a' *Hágai* nemzeti gyűllésnél, hogy ok óltassanak bé vagy a' *Hollandiai*, vagy a' *Zelándiai* tartományba.

A' Batavusok reménységén kívül sokkal többet mivelnek a' Frantzia nemzeti képviselők és hadi vezérek a' Hollandiai respublikának tartományaiban, mint sem bé húnyt szemekkel el néhették volna azt a' *Hágai* nemzeti képviselők. — Arraváló nézve remonstrációkat tsinálták ellenek, nevezetesen a' *Bredában* lévő kormányozónak az ellen a' parantsolattya ellen, melly szerént erőszakosan verbuáltattá a' hajós legényeket; a' gyakran való requisitiók ellen, mellyek által egészlen ki pusztítatnak, és minden vagvonaiktól megfosztatnak a' lakosok; a' Fr. assignatáknak határ

mélkül való folyamatban való botsátatások ellen, 's végtére *Herczogenbusnak*, *Húlsnak*, és *Axelnek* a' Fr. respublikába való beiktatások ellen. De mit nyertek mind ezekkel a' remonstrációikkal? azt, hogy azóltától fogva annál jobban nyomattatnak a' Frantzia nemzeti képviselők által. — *Arnheim* várasa maga 100 ezer forintot kéntelen volt hadi költségre adni; *Amsterdám* 5000 főből álló sereget; *Utrecht*, 1500 at *Nymvégen* 1000, ugyan annyit táplál *Arnheim* várasa mindennap; és miocoda szín alatt? tsak azért, hogy ottan felelőznek őrizetben, és láttatnak azokat az ellenség árnyékától védelmezni.

A' miképen ennekelőtte említettük, az *Amsterdáni* zsidók is engedelmet kértek a' nemzeti katonaság közt való szolgálatra. Találtattak mindazáltal olly buzgó Izráéliták közöttök, nevezetesen a' fő *Rabbik*, a' *Portugalliai* és *Német Országi* zsidók, a' kik ellene mondottak az elsőbbek a' mlásának, és az által akarták ezt a' közönséges terhet vállalkról le hányni, hogy a' szombat napokon tellyességgel nem szabad az Izráéliták törvénye szerént fegyvert fogni; amazok ellenben, újobban arra ajánlották magokat az *Amsterdami* municipalitás előtt, hogy ők nemcsak más, hanem a' szombat napokon is kéfzkek azoknak a' tartományoknak, a' mellyekben születtek, neveltettek, és tápláltattak, fegyvereikkel szolgálni, tudván azt, hogy mind a' természeti, mind a' nemzeti törvények arra kötelezzék őket.

Éppen olly forma patrióta társaságok támadnak most a' Hollandiai tartományokban, a' köz Jónak, a' mint mondgyák, eszközlésére, mint a' minéműek voltak a' néhai *Jakobinusi* klubok Fr. Országban. A' *Dordrecht* zsinatnak végzései szerént sem püspökjök, sem más egyházi előjáróik nem voltak a' frigyos *Belga* tartományokban lakó katolikus keresztyéneknek; most már el törültetvén ennek a' nevezett zsinatnak aktái, és minden név-

vel nevezendő kereftény lakosoknak szabados vallásbéli gyakorlás engedtetvén, egy promemóriát nyújtottak bé a' Hagában öfzve gyüllött-nemzeti képviselőknek, mellyben azt kívánnyák, hogy engedtesen meg nékiek magok közül egy püspököt választani. — Bé is tellyesítetett kíván-ságok,

Frantzia Ország.

Párisban az a' hír támadt *April. 9-ikén*, hogy a' *Hammi* fogságra küldetett nemzeti képviselők alkalmatosságot találtak az el szökésre, és *Pachevel 's Bouchottevel* együtt el illantottak. — *Barrere, Collot, és Billaud* fő Jakobinusoknak *Orleans* városán lett által vitetésekkor nagy sokaság gyüllött öfzve nézésekre. *Collot* élni akarván az alkalmatossággal, meg szollította a' népet, és tselekedeteiknek emlegetésével akarta a' rajtok való könvörülésre serkenteni. A' támadható zenebonának el távoztatására, az őket kísérő katoná örizet bé vonta a' szekeret, 's az által félbe szakasztotta *Collot* beszédjét.

Egy *Párisi* levél azt beszéli, hogy a' *Chouansok* két részre szakadtak, és egyike vízfza tért a' respublika kebelébe, a' másika padig még most is gyakorollya előbbi tselekedeteit; t. i. éget, pusztít, vág, és leg kissebbet sem akara' respublikával való meg eggvezésről hallani; naponként számok is öregbedik, kiváltképen *Angers* környékén, és sok munitiót 's táborig eleséget gyűjtnek öfzve magoknak.

Párisban, holott a' jelenvaló hólnapnak kezdetében nagy forgó szél támadott, most már tsendesség vagyon, ámbár még most is uralkodik a' kenvérnek és eleségnek szüksége. Ki egy, ki más projectumot ad a' Convent eleibe azoknak meg bővítettetések véget. *Aprilisnek 5-ikén* két nevezetes dolgot javaslott *Düssaulx*: 1.) hogy a' nemzetnek erköltsi meg jobbításáról szorgalma-

toskodjon a' Convent, 2.) hogy egy emlékeztető öfzlopot emeltetne fel az emberiségnek, és könyörületességnek ki nyilatkoztatására e' következendő felül irásokkal: *A' nemzetnek gyászsa és az el tévelyedett polgárokon való könyörültesség; az elsőbbet* annak ki nyilatkoztatására, hogy a' nemzetnek méltó oka legyen a' Jakobinusok tyrannismusa alatt meg öletett ártatlan hazafiaknak gyászolására; *az utólsóbbat* annak ki jelentésére, hogy a' Convent ezt a' kegyetlen uralkodást el törölvén, egyedül a' törvény és szelid-ség által akarja a' republikát igazgatni.

Freron hozzászólás beszédet tartott a' halálos büntetésnek el töröltetéséről, és azt javasolta, hogy egyedül a' haza ellen fegyvert fogott emigránsok, az hamis Fr. papiros pénznek mesterei, és a' kik republikának veszedelmére öfzve esküttek, sententziáztassanak halálra, a' másféle bűnösök pedig küldetessenek számkivetésbe. Ezt a' projectumot a' Commissióknak adatta által a' Convent, szoros vizsgálás végett.

Aprilisnek 10-ik napján illyetén jelentést tett *Reubel* a' köz Jóra ügyelő Commissiónak nevében a' Convent előtt, hogy a' Fr. republika, és Prussiai Király közt tökéletességre ment a' békességes és barátságos meg egyezés. A' mióta, úgymond ő, tetteitek által is meg mutattátok, hogy emberek, és egy hatalmas, 's szabadságban élni akaró nemzetnek képviselői vagytok, azóltától fogva azok a' szövetséges fejedelmek is, a' kik republikánknak romlására igyekeztenek, velünk meg békélleni, és barátainká lenni kívánnak, Prussia barátságával kínál bennünket. Más hatalmasságokkal is alkuba vagyunk 's reménylhetjük dolgainknak szerentsés ki menetelét.

Az el múlt Húsvéti innépnek napjaiban tsaknem minden hóltok bé voltak zárattatva Párisban, sok helyeken sz. mise olvastatott, minde-

nütt számos ember gyüllött öfzve áhétatoskodni; egy szóval, minden környülállások ősi vallásunknak vilfza térését mutattyák.

Vajha, így szól egy Párisi Journalista, ez a kellemetes történet arra is ki terjeszkedne, a' mitől régtől fogva meg vagyunk fosztatva. (érti a' királyi méltóságot) — A' Prussiai Birodalommal szerzett békesség Párisban is rendkívül való örömet okozott, leg ottan szemlátomást nevedett az assignatáknak betse, hanem még most sem hékélhettek meg *oh gyomráikkal* a' lakosok, igen lassan, és ritkán vitetik liszt a' városba, más helyeken is nagy szükség lévén arra. Már most egynéhány compániák álitattak fel, a' mellyek a' kenyérnek és eleségnek Párisba jeendő szabados bé vitelére fognak vigyázni. Talán sohasem vólt nagyobb szükség a' nevezett városban, mint most, nemtsak a' kenyér, hanem más minden napi eledelék és dolgok is olly nagy árron adtatnak, hogy a' szegénység tellyességgel semmit nem szerezhet magának, p. o. a' vajuak fontja 8, a' riskásának fontja 12, a' fának öle pedig 4, 5, sőt 600 livrán is el megyen (egy livra téfzen 23 krajtzárt).

Most már jobban vigyáz maga jussaira a' Convent, mint az el múlt esztendőben, *Juliusnak* 28-ikán, *Roberspiere* meg buktatásának alkalmatosságával. Akkor, sőt azután is meg szenvedte, és a' mi több, maga is védelmezte a' Jakobinusi gondolkozású tizt tarsait; ellenben most mindennütt meg fogatattya, tömlöztökre hányattya, és hogy újabb zenebonát ne indíthassanak, számkivetésbe küldi. Az utolsó zenebonának szerző okai ellen is, úgymint *Bayle Móses*, *Thuriot*, *Cambon*, *Hentz*, *Maignet*, *Levasseur de la Sarthe*, *Cras-sous*, és *Versaliai Lecointre* ellen is hasonló végzést hozott, és szabadtságot adott a' köz Jóra ügyelő Commissiónak, hogy őket nemtsak meg

fogattassa, hanem a' *Hammi* várba is küldhesse fogságra. Továbba azt is meg határozta, hogy a' *Roberspiere* tyrannismusa alatt meg szententziáztattak, három hólnap alatt szabadíttassanak fel, és hogy az ő alatta meg öletett hazafiaknak jószágaikra tétetett sequestromról tudósítsa a' köz Jóra ügyelő Commissió a' nemzeti képviselőknek gyülekezetét.

A' *Brüszfelben* lévő nemzeti képviselőkhez a' N. Gyűlés által az a' parantsolat küldetett *Aprilisnek* 1-ső napján, hogy szakaszfák félbe az Austriai Belgiomból ki költöztek ingó és ingatlan jószágaiknak el adattatását. Meg tiltatott a' Fr. ágenseknek, azoknak a' dolgoknak, mellyek a' tudományokat, és szép mesterségeket tárgyazzák a' klastromokból, és más közönséges épületekből való ki vitetése.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Lengyel Ország.

Az el múlt nagy héten, egy páfztori levelet küldött a' *Warsóviai* püspöki Vikárius azon megyebéli papsághoz, melly által arra serkengette őket, hogy a' lakosokat tovább is tsendességben tartani, és az ennekelötte elztendővel történt szomorú játéktól el vonni igyekezzenek. *Buxhöwden* Orosz Generálmajör maga részéről is semmit azok közül el nem mulatott, a' miket azon végre hafznos, és alkalmatos eszközöknek lenni gondolt; éjjel nappal vigyázott az utzákon a' katonaság; minden közönséges házak bé zárattak, még a' kereskedő boltok is; keményen meg tiltatott a' vendég fogadósoknak és kortsmárosoknak, hogy senkit is, akár Lengyel, akár Orosz légyen az, bé ne fogadjanak házaikba. Ellenben a' közönséges isteni tisztelet nemtsak meg nem akadályoztatott, sőt minden illyetén időben gyakoroltatni szokott tzeremóniák végbe vitettek. A' láb mosást, mellyet ennekelötte önnön maga a' Lengyel

Király vitt végbe nagy tsötörtökön, most az Apostoli követ tette meg; maga *Buxhöwden* Generál major serkentette ötet arra, a' ki is húsvét előtt való estve maga is meg jelent a' Kristus fel támadásának emlékezetére rendeltetett áhitatosságon a' fő templomban.

Török Ország.

Mennyire el hatott légyen a' vallástalanság a' Fr. nemzetben, elegendőképen ki nyilatkoztatták a' revolutiónak kezdetétől fogva, a' Jakobi-nusi indulattal bírók. Ki nyilatkoztatta, a' Fr. respublikának Konstántzinápolyban lévő mostani követje *Deschorches* polgár is, kinek egy komornyikja meg halván, a' *Musulmánoknak* szokások, és tzerémondiajok szerént temetete ötet el, a' melly alkalmatossággal meg mutatták a' Frantzia késé-
rök, hogy könnyebb a' szerentsénnek bőrének szí-
nét meg változtatni, mint azon nemzetnek nem-
zeti indulatját, az az könnyen gondolkozásának
módját meg változtatni: mivel el temetetvén meg
hólt társok, sírja felett elkezdették a' füttyülést, és
dallást 's darabb ideig járták a' sír felett a' kar-
magnole tántzot.

A' tapasztalás bizonyította, hogy valameny-
nyifzer az Orosz, és Török Birodalom közt való
hadakozásnak ideje közelgetett, mindannyifor,
hol magában, a' Török Birodalomban, hol *Persziában*
nyughatatlanság vólt. Igy mostan is *Persziában*
újabb háborúság támadott. Az *Ali* gonosz uno-
kái pártot ütöttek, a' *Persiai Sofi*, az az Fejedelem
ellen, 's ötet meg fogván szemeit ki tolták 's ei-
lenségének *Muhamet Kánnak* kezébe adták; a' ki
már most nagyon fenyegeti a' *Török Birodalmat*.

Magyar Ország.

Nógrád Vármegyéből April. 13-ik napján. Köf-
nyékünkrol ezt a' szomorú újságot irhatom, hogy

néhai Fő tisztelendő Superintendensünk *Kármán József* uram, a' *Lossontzi* H. C. tartó eklésiának 32 ezteendőig hiv prédikátora, életének 56-ik ezteendőjében, a' múlt Húsvétnek *első* napján meg halálozott, és Aprilisnek 12-ikén, szép halotti pompával el is temettetett, minekutánna igen szép és épületes halotti tanítást mondottak volna koporsója felett, Tiszt. *Harsányi* uram, a' Rimafzombati Ref. eklésiának második prédikátora, és a' *Lossontzi* Ref. káplán.

Pétervárad April. 15-én. E' folyó hólnapnak 2-ik napján el szökött az idevaló várból egy olly Frantzia fogoly katona, a' ki már ennekelötte ezteendővel is el illantott; hanem valaminth akkor, úgy most is kézbe kerülvén vizsza hozatott; 's fölöstököm helyett egynéhány veszfző ütésből való pafszust ragasztatott a' háta közepére. — April. 11-ikén estéli tizetfél óraker tűz támaott a' *Pétervári* majorokban, és három háznak a' fedelét meg emélesztette. April. 14-ikén 40 szekér terhelte meg a' *Pétervári* fegyveres tárban gyalogságnak és lovasságnak való puskával, 's az ármádiához küldetett. April. 15-ikén ismét tűz támadt a' várban, de a' melly egy háznak hátulsó részénél egyebet meg nem emélezhetett.

Temesvárt 6-ik April. 1795-ben. A' drágaságot nálunk sem tagadni, sem tsudálni nem lehet, mert a' múlt ezteendőben semmi, vagy igen kevés termett, az előtt való termést pedig egyik részéből sem horták ki az Országnek olly bőven, mint a' *Bánátusból*, és még tökbet is ki vettek volna, ha a' Tek. Vármegyék tovább akarván látni, el nem zárták volna annak útját. Az éhségről támadt hír, a' szorosabb visgalások után egészlen enyészik. Tsak úgy haltak az emberek nálunk a' télen, mint szoktak az előtt halni, midőn bőségben éltek. Így taláztatik a' dolog a' *Plébaniáknak* jegyző könyveikben: úgy vallyák

a' helységeknek előjárói a' szorosabb kérdések után. — Váltak olyanok, kik valamint a' hájó törésben szokott történni, úgy ök is az éhségnek neve alatt fel akartak óldatni minden polgári törvényektől, és előjáróktól, hogy ekképen szabadon élhessenek, és prédálhassanak; melly végre egy helységben, hogy annál nagyobra tehessék, és el hitethessék a' nóltaknak számát, valamennyi régi sir vóit a' temetőben, mind meg újították: másokban az ólzi vetésre ki adatott magot el adták, és meg itták. Ismét vagynak olyanok, ki az előtt jó pénzen el adták a' Kamarának a' miek vóit, hogy most jussok legyen attól ingyen segedelmet kérni. A' többiekről nem szölk, elég az, hogy mind ezek a' mostoha tselekedetek között Fels. Fejedelmünknek kegyes parántsolattyára, a' Tek. Vármegyék, és a' királyi Kamara semmit azokból el nem mulatnak, mellyek az igaz atyai gondviseléshez tartoznak.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Perozel Károly Gárda hadnagy urat, 500 forint fizetéssel, a' Fels. Magy. Királyi Kamarához, Registratornak rendelni méltóztatta Fels. Urunk.

D. D. S.